

Oikeustapauskokoelma

Asia C-198/13

**Víctor Manuel Julian Hernández ym.
vastaan**

Reino de España (Subdelegación del Gobierno de España en Alicante) ym.

(Juzgado de lo Social nº 1 de Benidormin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Työntekijöiden suoja työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa — Direktiivi 2008/94/EY — Soveltamisala — Työnantajan oikeus korvaukseen jäsenvaltiolta palkoista, jotka maksetaan työntekijälle tämän irtisanomisen riitautusta koskevan oikeudenkäynnin aikana riitautuskanteen nostamisesta laskettavan 60. arkipäivän jälkeen — Oikeutta korvaukseen ei ole, jos irtisanomiset on todettu mitättömiksi — Työntekijä tulee työnantajan sijaan tämän tilapäisessä maksukyvyttömyystilanteessa korvausoikeuden osalta — Niiden työntekijöiden syrjintä, joiden irtisanominen on todettu mitättömäksi — Euroopan unionin perusoikeuskirja — Soveltamisala — 20 artikla

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (viides jaosto) 10.7.2014

Sosiaalipolitiikka — Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Työntekijöiden suoja työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa — Direktiivi 2008/94 — Soveltamisala — Kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään sellaisten palkkasaatavien maksamisesta, jotka ovat erääntyneet irtisanomisten riitauttamista koskevan oikeudenkäynnin aloittamisesta laskettavan 60. arkipäivän jälkeen, niitä tapauksia lukuun ottamatta, joissa irtisanominen on mitätön — Yhdenvertainen kohtelu — Arviointi Euroopan unionin perusoikeuskirjan 51 artiklan kannalta — Kansallinen lainsäädäntö ei kuulu direktiivin soveltamisalaan eikä arviointia voida tehdä

(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 artikla ja 51 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/94 3 ja 4 artikla sekä 11 artiklan ensimmäinen kohta)

Kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan työnantaja voi vaatia asianomaista jäsenvaltiota maksamaan palkat, jotka ovat erääntyneet irtisanomista koskevan oikeudenkäynnin aikana irtisanomisen riitauttavan kanteen nostamisesta laskettavan 60. arkipäivän jälkeen, ja jonka mukaan työntekijä voi – silloin kun työnantaja on jättänyt palkat maksamatta ja on tilapäisesti maksukyvytön – tulemalla lain nojalla työnantajan sijaan vaatia mainittuja palkkoja suoraan tältä valtiolta, ei kuulu työntekijöiden suojasta työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa annetun direktiivin 2008/94 soveltamisalaan, eikä sitä näin ollen voida tutkia perusoikeuskirjassa taattujen perusoikeuksien, kuten sen 20 artiklan kannalta.

Euroopan unionin perusoikeuskirjan 51 artiklan mukaan on nimittäin niin, että velvollisuus noudattaa unionin oikeusjärjestyksessä taattuja perusoikeuksia koskee jäsenvaltioita vain silloin, kun ne toimivat unionin oikeuden alalla. Tässä yhteydessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 51 artiklassa tarkoitettu käsite ”unionin oikeuden soveltaminen” edellyttää unionin oikeussäännön ja kyseessä olevan kansallisen toimenpiteen välillä yhteyttä, joka ei perustu pelkästään kyseisten alojen läheisyyteen tai niiden välisiin epäsuoriin vaikutuksiin. Unionin tuomioistuin on katsonut muun muassa, ettei unionin perusoikeuksia

voitu soveltaa suhteessa kansalliseen lainsäädäntöön sen vuoksi, ettei kyseisen alan unionin säännöksissä asetettu jäsenvaltioille erityistä velvoitetta pääasiassa kyseessä olleen tilanteen osalta. Vain se, että kansallinen toimenpide kuuluu alalle, jolla unionilla on toimivaltaa, ei näin ollen saata sitä unionin oikeuden soveltamisalaan eikä siis johda siihen, että Euroopan unionin perusoikeuskirja tulee sovellettavaksi. Sen määrittämiseksi, onko kansallinen toimenpide Euroopan unionin perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua unionin oikeuden soveltamista, on muiden seikkojen ohessa tarkastettava se, onko kyseessä olevan kansallisen säännösten tavoitteena unionin oikeuden säännöksen täytäntöönpano, tämän säännösten luonne sekä se, tavoitellaanko sillä eri päämääriä kuin niitä, joita unionin oikeus koskee, vaikka se voikin vaikuttaa välillisesti viimeksi mainittuun, sekä se, onko olemassa erityinen alaa koskeva tai siihen mahdollisesti vaikuttava unionin oikeuden säännöstö.

Ensinnäkin mainitun kansallisen lainsäädännön tavoitteena ei ole direktiivissä 2008/94 tarkoitettun työntekijöiden vähimmäissuojan takaaminen työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa, vaan sen varmistaminen, että jäsenvaltio korvaa sellaisista lainkäyttömenettelyistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset, joiden pituus ylittää 60 arkipäivää. Lisäksi se, myönnetäänkö korvaus vai ei, ei ole omiaan vaikuttamaan vähimmäissuojaan, jonka jäsenvaltio on taannut heille direktiivin 3 ja 4 artiklan mukaisesti, eikä se rajoita tätä suojaa. Direktiivin 11 artiklan ensimmäisessä kohdassa todetaan vain, ettei direktiivillä 2008/94 rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta soveltaa tai antaa lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, jotka ovat työntekijöille edullisempia kuin tässä direktiivissä säädetään. Sanamuotonsa kannalta arvioituna tällä säännöksellä, joka on direktiivin V luvussa, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset ja loppusäännökset”, ei anneta jäsenvaltioille valtuuksia säätää säännöksiä unionin oikeuden nojalla vaan pelkästään tunnustetaan – direktiivin I ja II luvussa säädetyistä valtuuksista poiketen – jäsenvaltioiden valta säätää työntekijöiden kannalta edullisempia säännöksiä direktiivillä luotujen puitteiden ulkopuolella. Tästä seuraa, että kansallista oikeussääntöä, jossa säädetään sellaisesta työntekijöiden kannalta paremmasta suojasta, joka perustuu direktiivin 2008/94 11 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistettuun ja yksinomaan jäsenvaltioille kuuluvaan toimivaltaan, ei voida pitää direktiivin soveltamisalaan kuuluvana säännöksenä. Kyseessä olevasta kansallisesta lainsäädännöstä ei myöskään aiheudu vaaraa siitä, että sillä loukattaisiin unionin oikeuden yhtenäisyyttä, ensisijaisuutta ja tehokkuutta, koska se ei ole omiaan vaikuttamaan direktiivin 2008/94 3 ja 4 artiklan mukaisesti taattuun vähimmäissuojaan, eikä sillä rajoiteta tätä suojaa.

(ks. 33–37, 41, 43–45, 47 ja 49 kohta sekä tuomiolauselma)